

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1990

BRNO 1993

Největší počet objektů - 9 - patřil hradištnímu osídlení (9.- 10. století). Jejich výplň byla černohnědá až černá, hlinitá a obsahovala poměrně velké množství keramiky a zvířecích kostí; z dalších nálezů lze uvést přesleny, kamenné brousky, železné nožiky, šipky s křídélky a tulejkou apod. Celkem bylo na této lokalitě v letech 1989-1990 zjištěno a prozkoumáno 32 slovanských objektů. Většinu lze označit za odpadní jámy nebo výrobní objekty.

Dva objekty menších rozměrů neobsahovaly žádný datovací materiál.

Rettungsgrabung in Tlumačov im J. 1990 (Bez. Zlín). In der Flur Kráčiny wurden im J. 1990 17 Siedlungsobjekte der Kultur mit mährischer bemalter Keramik, aus der Hallstatt, Latène- und slawischen Zeit untersucht.

TERÉNNÍ PRŮZKUM V OPAVĚ-KATEŘINKÁCH (okr. Opava)

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Při terénním průzkumu západně od obce Kateřinky jsme zjistili stopy pobytu pravěkých populací na jihozápadním svahu kóty 289,3 "Střední pole". Naleziště se rozkládá cca 1,5 km severozápadně od obce na první levobřežní terase potoku Ostrá, tekoucího z Pilszce (Polsko). Získaný materiál můžeme datovat do neolitu (MMK ?) a do slezského stupně kultury popelnicových polí. Pokud lze usuzovat z rozmístění úlomků keramiky (shluky střepů), jedná se v případě mladobronzové lokality o pohřebiště.

Terrainuntersuchungen in Opava - Kateřinky (Bez. Opava). Bei Terrainbegehungen im Raume der Kote 289,3 (Střední pole - Mittleres Feld), die sich nordwestlich der Gemeinde auf der ersten, linksufrigen Terrasse des Baches Ostrá befindet, stellten wir eine neolithische Niederlassung (MBK?) und ein zerstörtes Gräberfeld fest, das in die schlesische Stufe der Urnenfelderkultur datiert ist.

PRVNÍ VÝZKUMNÁ SEZÓNA NA OPEVNĚNÉM VÝŠINNÉM SÍDLIŠTI V ŠITBOŘICÍCH (okr. Břeclav)

Jaroslav Peška, Regionální muzeum Mikulov

Lokalita se nachází na temeni kopce v trati Prostřední Torhety těsně při J hranici k. ú. Šitbořice vlevo od silnice Diváky - Šitbořice (ZM 1:25000 list 34-211 Šitbořice, 110-120 mm od S s. č. a 156-160 mm od V s. č.). Po předchozím geodtickém a geofyzikálním měření byl výzkum situován do míst největších geofyzikálních anomálií s cílem ověřit a případně časově přiblížit dobu opevnění návrší kopce. Položeno bylo celkem 5 sond, z nichž 4 protly dvojicí souběžných příkopů opevňující areál o rozloze zhruba 2 ha. Vnitřní příkop trapézovitého profilu s rovným dnem o rozměrech š 3,5-4,0, š dna 2,5-3,0 m, hl. (od podloží) 1,0-1,2 m je datován nálezy ze dna rámcově do starší doby bronzové. Vnější ve vzdálenosti 13,5 m - typický hrotitý příkop o šířce 5,5 m a hloubce (od podloží) 2,4 m neposkytl dostatek datovacího materiálu.

Horní vrstvy výplně vnitřního příkopu patří rámcově do mladší doby bronzové. V nevelké vzdálenosti od vnitřní hrany příkopu I byly zachyceny ve dvou sondách zemnice a polozemnice horákovské kultury.

Die erste Grabungssaison auf der befestigten Höhensiedlung in Šitbořice (Bez. Břeclav). Am Gipfel eines Berges in der Flur Prostřední Torhety am den Stellen der größten geophysikal bestimmten Anomalien wurden mit dem Ziel die Befestigung am Gipfel des Berges zu beglaubigen und zeitlich einzureihen 5 Suchgräben gelegt. Vier von ihnen durchschnitten zwei parallel

verlaufende Gräben, die das Areal im Ausmaße von ungefähr 2 ha umschließen. Der Innengraben hatte ein trapezoides Profil mit geradem Boden (Br. 3,5-4,0 m, Br. des Bodens 2,5-3,0 m, T. vom Liegenden 1,0-1,2 m), durch Funde rahmenhaft in die ältere Bronzezeit datiert. Die oberen Schichten seiner Ausfüllung gehören rahmenhaft in die jüngere Bronzezeit. Der äußere Graben, in einer Entfernung von 13,5 m vom inneren Graben, war ein typischer Spitzgraben (Br. 5,5 m, T. vom Liegenden 2,4 m) und gewährte kein genügendes Datierungsmaterial. Unweit von der Innenkante des Grabens I wurde eine Erdhütte und eine seichter eingetiefte Erdhütte der Horákové Kultur erfaßt.

LETECKÁ PROSPEKCE REGIONÁLNÍHO MUZEA V MIKULOVĚ NA JIŽNÍ MORAVĚ V ROCE 1990 (okr. Břeclav, Hodonín)

Jaroslav Peška, Regionální muzeum Mikulov

Na podzim roku 1990 bylo v rámci programu evidence a dokumentace archeologických lokalit uskutečněno ve spolupráci s Aeroklubem Brno snímkování nalezišť na okrese Břeclav a částečně Hodonín. Omezené finanční možnosti dovolily realizovat pouze 4 lety v délce 5 letových hodin k pořízení černobílých i barevných záběrů archeologických výzkumů a lokalit.

Na okrese Břeclav byly dokumentovány tyto známé lokality přímo v době výzkumu:

- Bulhary - Gajdošova cihelna, středohradištní pohřebiště;
 - Bulhary - Přední díly, hrob KZP s kruhovým žlábkem;
 - Drnholec - Liščí díry, mladohradištní opevnění;
 - Šitbořice - Prostřední Torhety, opevněné sídliště ze starší doby bronzové.
- Provedena dokumentace - okres Břeclav:
- Dolní Věstonice - Vysoká zahrada, slovanské hradisko;
 - Horní Věstonice - Neuhaus, zbytky středověkého hradu;
 - Klentnice - Stolová hora, mladobronzové a pozdně bronzové hradisko;
 - Morkůvky - Hrádek, pozdně halštatské hradisko;
 - Nejdek - Pohansko, slovanské hradisko;
 - Pavlov - Děvín, mladobronzové a pozdně bronzové hradisko. Okres Hodonín;
 - Nechvalín - hrádek;
 - Sobůlky - Vala, pravěké hradisko, hrádek;
 - Sobůlky - Turecký kopec - středověký hrádek;
 - Strážovice - Babí lom, pravěké hradisko.
- Prospekci byly na Břeclavsku zjištěny některé nové skutečnosti.

Bulhary - Ve výběžku

Na poli při kraji Milovického lesa SZ od obce bylo z letadla zjištěno asi 5 větších nepravidelných tmavých objektů ve větších vzdálenostech od sebe. Povrchovým průzkumem byl získán sídlištní keramický materiál kultury se zvoncovitými poháry. Naleziště tvoří návrší se svahem k S nad silnicí Milovice - Bulhary, nedaleko od známé pravěké lokality "Na pískách". Bez dalšího výzkumu nelze v těchto místech zcela vyloučit sekundární plochu nálezů v souvislosti s deponováním zeminy při stavbě vodního díla Nové Mlýny.

Bulhary - Záhmenkové vinohrady

Na sídlišti s moravskou malovanou keramikou, snímkováném letecky už v roce 1984 (BÁLEK 1987) byly na zoraném poli, kromě dalších objektů, objeveny stopy opevnění v podobě tmavé výplně nepravidelného příkopu o šířce 3-4 m, obepínajícího V část rozlehlého návrší v úseku delším než 500 m. V místech přechodu této polohy v další vyvýšeninu je tento pás křížem podobným útvarem, aniž by bylo zřetelně patrné odkud a kam tento "druhý příkop"

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1990

<i>Vydává:</i>	Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno Koliště 19
<i>Odpovědný redaktor:</i>	Dr. Jaroslav Tejral
<i>Redakce:</i>	Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor) Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková
<i>Překlady:</i>	Dr. R. Tichý, E. Tichá
<i>Kresby:</i>	A. Krechlerová a autoři příspěvků
<i>Na titulním listě:</i>	bronzový přívěsek z depotu v Polešovicích
<i>Tisk:</i>	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
<i>Evidenční číslo:</i>	ÚVTEI-73332
<i>Vydáno jako rukopis:</i>	450 kusů